

JUSTÍCIA SOCIAL

PREU:
15 CTS.

L'Ajuntament ha comprat la col·lecció Plandiura. Els nens barcelonins sense escola, poden esperar!

ORGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Encara l'afer Plandiura

L'actitud de la U. S. C

L'actitud de la U. S. C., contrària a l'aprovació del dictamen de compra de la col·lecció Plandiura ens ha valgut una ruixada de paraules gruixudes.

Som insensibles a l'art? Som insensibles a l'alta kultur? Som com els bàrbars cristians que cremaven biblioteques i anihilaven estàtues, que tancaren l'Escola d'Atenes pel pecat d'heterodòxia?

Tot això ens hem de preguntar després de llegir els comentaris fets a l'entorn de la nostra actitud.

És possible que la col·lecció Plandiura sigui un instrument precios d'alta cultura. És possible, també, que en el fons de tots els bocadats davant la col·lecció Plandiura no hi hagi sinó la por a ésser titllats d'analfabets. És possible que si és ortodoxe admirar els clàssics, sense haver-los llegit, la mateixa ortodòxia exalti el signe admiratiu dels santvalerians. No hi ha res més terrible que l'ortodòxia de les modes, i de les frases fetes, i de les patents de saviesa i de sensibilitat refinada.

Però, donem-ho tot per bo: que la col·lecció Plandiura és una joia sense preu, que el tècnic Folch i Torres, aquesta vegada, no repetirà el record que costà mig milió de lires a Cambó, que tots els santvalerians hi entenen i senten sensacions de joia interior, que és consubstancial a l'ànima catalana, que és el Jordà dels catalans analfabets i que el senyor Plandiura, ex-servil de la Monarquia i de la Dictadura, és un model de catalanitat i de patriotisme.

Donem-ho tot per bo i l'actitud de la U. S. C. seria la mateixa.

Nosaltres no ens oposem a l'adquisició de la col·lecció Plandiura.

Nosaltres ens oposem que aquesta operació de compra la faci l'Ajuntament.

Ens hi oposem per dues raons:

Perquè l'Ajuntament no té diners ni crèdit.

Perquè els recursos de la collectivitat s'han d'aplicar, primer, a satisfer les necessitats fonamentals de la mateixa collectivitat (inversament al que s'ha fet fins ara i se seguirà fent mentre no governi la ciutat la U. S. C.) i després al que sigui.

I nosaltres diem que si s'ha trobat crèdit per a comprar la col·lecció Plandiura se'n devia haver trobat abans per a aprovar el pressupost de cultura i construir els grups escolars, i que en qüestions de crèdit públic la voluntat dels organismes collectius ho és tot. I hem arribat a aquesta conclusió: que si amb igual passió posada en la defensa de la col·lecció Plandiura s'hagués sentit el problema de la cultura popular, avui gairebé estarien enllestits els grups escolars de Barcelona. La comprovació és dolorosa, punyent.

Però era inevitable.

Hi ha classes. I problemes de classe. I necessitats de classe. I mentalitats de classe. Uns sentim les necessitats, les angoixes, els anhels dels treballadors. Altres, no. Uns ens indignem en veure la misèria física, moral i intel·lectual de l'enorme massa que ens rodeja, i voldríem destruir-la, crear un poble vigorós, culte, sa i d'inquietuds plenes, integrals, encara que fos sense col·leccions Plandiura. Altres situen en segon o tercer pla els problemes bàsics del nostre temps, i prefereixen les despulles dels morts i de la història morta, a la carn viva i a la història viva que està en nosaltres i hauríem de plasmar nosaltres!

És així i no pot ésser d'altra manera!...

Santvalerià Brunet

A *La Publicitat*, Santvalerià Brunet fa fer una espècie de conte bíblic per a arribar a aquesta conclusió: que els contraris al dictamen Plandiura fem l'argument del "lladre".

Oblida Santvalerià Brunet que d'això se'n diu "mentar la soga en casa del ahorcado".

Als amics de "L'Opinió"

L'Opinió qualifica de "cas extraordinari" l'actitud de la U. S. C.

I ens diu que "aquest afer ha estat tergiversat en el si del Partit per un petit nucli que no és potser prou digne de militar-hi"; que emprem els mateixos arguments de Solá de Cañizares i que estem en els llindars de l'analfabetisme; que fem arguments de galeria; que ofenen Macià; que espera que la U. S. C. "prendrà les mesures del cas per a evitar que hi hagi periòdics i militants que el posin en ridícul".

Contestem:

Que en la U. S. C. no hi ha petits ni grossos nuclis: som la U. S. C.

Que si *L'Opinió* coneix algun acte deshonorant de militants socialistes, caldria que ho digués clarament, comptant, per endavant, amb el nostre agrament.

Que l'acord contrari al dictamen no va ésser l'obra d'un "petit nucli", sinó del Comitè Executiu i del Consell Central de la Federació de Barcelona, previ debat amplíssim, cordial, i per votació lliure.

Que aquests organismes, plenament responsables davant el Partit i sotmesos totalment a la deliberació i sanció dels Congressos, són els únics autoritzats a opinar, en casos i moments semblants, i a donar l'orientació a seguir per tots els militants sense excepció.

Que no és equitatiu abusar de l'argument Solá de Cañizares, car *L'Opinió*, en aquest cas, va en companyia de la Lliga i del lerrouxisme, i si aquell és dolent, aquests són pitjors.

Que no és demagògia, ni parlar a la galeria exposar i defensar una qüestió de principis essencials en un partit de classe, en quant a la prioritat en la inversió dels recursos de la collectivitat.

Que ningú no pot, honestament, fer-nos el retret de fer servir els malalts, els sense feina, els infants per a fins de baixa política, car són aquests els problemes substancials i inajornables i d'absoluta prioritat i carn i sang i ànima de la U. S. C.

Que no és just, ni políticament convenient, suposar que s'ofèn el President de Catalunya i que es desconfia de la seva honestat i competència, en apreciar i qualificar una operació de crèdit. *L'Opinió* no respecta més que nosaltres Macià. No l'estima més que nosaltres. Revisant la col·lecció de JUSTÍCIA SOCIAL no s'hi trobarà cap atac al President, i sí moltes defenses, puix és criteri nostre que fan el joc de les dretes els que avui ajuden a l'ofensiva de menyspreu. I no conserven, ni augmenten el prestigi de Macià els que el citen amb la intenció de coaccionar moralment a altri.

Que la U. S. C., sense incitacions oficioses, sempre ha pres i prendrà les mesures necessàries per a salvaguardar la disciplina, la tàctica i els principis. I no dubti *L'Opinió* que també les prendrà contra els organismes directores si aquests s'han excedit o no interpretat fidelment els seus principis.

Que és possible que estiguem en els llindars de l'analfabetisme. D'ésser així, la responsabilitat no és nostra, sinó d'aquells que no trobant crèdit per a construir escoles, esgoten les possibilitats financeres de la collectivitat per a comprar col·leccions Plandiura.

Diuen els amics de *L'Opinió* que aprecien la U. S. C. Segurament. Nosaltres estimem Catalunya, i per Catalunya estimem l'Esquerra i Macià. Ara que els amics de *L'Opinió* s'han d'acostumar a les divergències de criteri i d'actituds, car nosaltres som Unió Socialista de Catalunya. Junts hem fet jornades glorioses. Possiblement, junts haurem de completar-les. Però això serà sense mediatitzacions recíproques.

El lerrouxista Giralt ha votat a favor de Plandiura per esperit de catalanitat i per amor a Catalunya.

Pobra catalanitat!... Malaurada Catalunya!

Progressos de la U. S. C.

El nou estatge de la Secció del Districte VIII

Davant el creixement d'aquesta Secció ha estat necessari un pròxim canvi de local per un de més ample dependències. On es podran realitzar totes classes d'actes, ja que disposarà d'una ampla sala de suficient cubada per a més de 500 persones. S'hi organitzaran classes de gimnàstica amb les seves cambres de bany corresponents.

Aquest nou estatge estarà situat al carrer de Montmany, número 24, baixos.

La desfeta lerrouxista

El valent i oportunistíssim manifest del Partit Socialista Obrer Espanyol i de la Unió General de Treballadors va tenir la conseqüència obligada: el debat polític al Parlament i la desinflada del lerrouxisme.

Aquestes definicions eren necessàries.

Primera: que a Espanya ja no hi ha rei, ni possibilitat de crisi de «papalito».

Segona: que tot intent de Dictadura reaccionària, monarquitzant, cauria desfet per l'ofensiva fulminant del proletariat.

Cal, ara, accentuar la direcció esquerrana de la República, realitzar les reformes que s'han anat esllanguint i ajornant i minimitzant per un excés de tolerància, i per creure, abans, que en la partida lerrouxista hi havia quelcom més que ex-monàrquics i pirates amb «patente de corso».

Aquesta accentuació és la que vol el país, la que ha esperat sempre, des del 14 d'abril, de la República. El desencís de bones zones d'opinió no suposa un viratge cap a la dreta, sinó la impaciència esquerrana no satisfeta.

Lerroux i la seva colla d'aventurers podran llançar al carrer els milers d'ex-pupins que somien amb retorns impossibles. Però allí hi trobaran al poble autèntic, freturós de respondre com cal, si a les paraules decisives de resposta als conspiradors reaccionaris acabidllats pel renegat de tots els ideals nobles i d'humana llibertat, segueixen actes no menys categòrics i d'estricta justícia social.

Cal fer la Revolució!...

LA SETMANA POLITICA

Felipe Aláiz vist per J. Peiró

Es possible que alguns companys hagin pensat que anàvem una mica massa lluny en els comentaris que, sovint, hem anat dedicant al faisme 100 per 100. A aquests companys, d'aver-n'hi, dediquem avui un recull d'impressions i qualificatius publicats per J. Peiró, faista 99 per 100, a *Cultura Libertaria*.

Després de fer constar J. Peiró que "desde hace mucho tiempo me hallo entregado a una lucha conmigo mismo para resistir con indiferencia los incesantes ataques de las sartenes sucias empuñadas en tiznarme de sus suciedades", sosté que la C. N. T. "acaba de deshonrar-se" en elegir director de *Solidaridad Obrera* a Felipe Aláiz, el mateix contra el qual "se levantaron unánimes en el Pleno Regional de Sabadell" en moments "en que se le situaba ante un hecho concreto de inmoralidad, de irresponsabilidad y de baja personal".

Bon començament!
Qui és Felipe Aláiz?
Diu J. Peiró que Felipe Aláiz és un "individuo de una moral incompatible con la moral de la organización confederal".

Diu J. Peiró que Felipe Aláiz, "antisindicalista por temperamento y convicción, no ha sabido nunca ni sabe ahora qué es un sindicato ni cuál es la misión de los sindicatos". I si, alguna vegada, se n'ha preocupat, fou quan "se immoral, en 1925, estando en la cárcel, mandó a un cuñado suyo a pedirle perdón al canalla Martínez Anido".

Diu J. Peiró que Felipe Aláiz solament "por el mendrugo, y por incompatibilidad y por aversión a los "revolucionarios de traca" y a los productores de literatura de "jazz-band", sus incondicionales de ahora, se pasó en 1924 a la Redacción de *Lucha Obrera*, en la que yacía en maridaje, incomprendible en un cuáquero de su corte y porte, con Maurín y Arlandis (¡triste sino el de los que todo son estómago!).

Diu J. Peiró que Felipe Aláiz, "anarquista ecléctico toda su vida, anarquista de esos "de la otra parte de la barrera", de esos que producen literatura anarquista cuando hay alguien que la paga, es ahora "un anarquista definido, partidario del "hacer..." de "hacer ruido de traca y de jazz-band", en primer lugar para quitar el sabor de su esquirolaje, y para hacerse con un mendrugo, con el mendrugo que le quitaran en *El Día Gráfico*, la plácida zona de sus silencios cuando la Dictadura arreaba sopapos".

Diu J. Peiró que, fatalment, Felipe Aláiz, "hombre que se ríe de todos los principios morales y los pisotea cuando cumple a sus intereses personales, hipocritón y cizañero, baboso de encrucijada... ha de finiquitar la ya menguada existencia de *Solidaridad Obrera*.

I en dedueix J. Peiró que "si la organización catalana se ha empeñado en hundirse definiti-

vamente, que lo haga, pero con la protesta mía por delante y sin las pesetas del Sindicato del Ramo del Vidrio de Mataró".

I conclou: "Nuestras pesetas las queremos para fines más altos que dar de comer a cuatro mandrias que sólo se acuerdan de las ideas y de la organización cuando de ellas han de comer."

D'acord, completament d'acord. Solament que, fa mesos, per haver dit bon xic menys coses i sense qualificatius gruixuts, J. Peiró, llavors director de *Solidaridad Obrera*, va acusar-nos d'ésser "guardia civil a sueldo del polizonte Maura!..."

L'equivoc

Es vol eliminar els socialistes del Govern de la República, per

a anar a una política "auténticament" republicana.

¿Són monàrquics els socialistes?

A republicanisme ningú no els guanya.

¿Com pot ésser, doncs, que es cregui que fins ara, i per culpa d'ells, no hi ha hagut política republicana?

L'equivoc no pot ésser més evident.

S'esvaeix si substituïm "republicana" per "burgesa".

No vol dir altra cosa l'aventurer Lerroux. No volen dir altra cosa els ex-monàrquics, els ex-pupistes, els santvalerians que el segueixen i amb ell conspiren.

Parlem clar!

L'ofensiva antisocialista no és republicana; és burgesa i de

la pitjor burgesia, aquella de cervell medieval i fatalment troglodítica.

Parlem-ne de delinqüents!

Guerra del Río parlà el diumenge propassat a Barcelona. Abans d'obrir la boca l'amic de March, va ésser anomenat "ministro de la Gobernación" pels nous republicans.

Aquest nomenament desorientà Guerra del Río. No va sentir-se ja republicà vell estil, sinó ministre de debò i tot d'una i d'una peça. I ministre de policies i de guàrdia civil i d'assalt. I ministre d'ulls penetrants, fora de si mateix i del seu entorn, per a descobrir i anatematitzar delinqüents de "derecho común".

I emportat per l'ofici, Guerra

del Río va descobrir que hi ha delinqüents de dret comú a les fileres del Partit Socialista espanyol. Els oients, esgarriats, varen maleir, a cor, aquests socialistes de camisa bruta i d'ànima negra, tan delinqüents, tan monstruosament delinqüents que no deixen governar els angelets lerrouxistes!

Es possible que enduts per l'allau que engruixí les fileres socialistes, s'hi barreassin delinqüents. Els socialistes no ho neguen, no ho pot negar ningú, car d'aventurers i d'especuladors n'hi haurà sempre, àdhuc en els partits més purs.

Solament que Guerra del Río oblidà que l'excepció en el Partit Socialista és la regla en el partit lerrouxista.

J. COMORERA

Una modificació del Codi del Treball

La tasca legislativa de les Corts Constituents està tota apagada sota la penombra dels debats apassionats de l'Estatut de Catalunya i de la Reforma agrària. De tant en tant, però, suren en la mar avalotada de la Cambra, disposicions i lleis importants sobre les quals cal fixar l'atenció, sobretot des del nostre punt de mira socialista, justicier i humà.

Una d'aquestes disposicions és la llei apareguda a la *Gaceta* del dia 7, la qual llei modifica l'article 168 del Codi del Treball que es refereix al pagament de les indemnitzacions per accidents del treball quan causin la mort o la incapacitat permanent de l'obrer accidentat.

Fins ara, a l'obrer que per causa d'un accident del treball quedava impossibilitat se li donava una indemnització equivalent a dos anys de salari, o bé, si moria, es donava als seus familiars, als que havien de viure del seu treball, una suma que variava entre set mesos de salari i dos anys. Era evidentment una manera molt còmoda de liquidar una tragèdia social: un munt de pessetes, no gaire considerable, que palliaven de moment la dolor dels caiguts o la dels que quedaven sense mitjans de viure; però un cop acabades aquelles pessetes, els accidentats, inútils per a treballar, o llurs familiars, que no es podien procurar encara mitjans de viure, es trobaven davant la misèria, davant la foscor de la vida, sense altres probabilitats de clarianca llunyana que demanar almoïna o altres expedients pitjors.

D'ara endavant, les indemnitzacions per accidents del treball, que causin la mort o una impossibilitat absoluta, seran pagades en forma de renda vitalícia per als impossibilitats, llurs vídues i els pares vells, o en forma de renda passatgera per als infants, fins que aquests arribin a l'edat de poder subvenir a llurs necessitats.

Es una llei que mereix un aplaudiment fervorós. Però els patrons, que són la

classe inútil de la societat, han aixecat un clam de protesta, perquè la nova llei diuen que els perjudica en llurs interessos. I davant la croada de protesta s'hi ha posat una allau de societats mútues d'assegurances. Naturalment que llurs crits i protestes seran completament inútils, perquè defensen les caixes patronals, que no mereixen, en absolut, cap atenció, i menys davant un cas de justícia social com el que representa la nova llei. Serà com el brogit de les granotes d'un safareig, que s'acaba quan les granotes mateixes se'n cansen o quan un cop de picador fa remoure l'aigua.

Però això que siguin les mútues les que dirigeixin la protesta ens porta a assenyalar una altra de les incongruències del

Codi del Treball. És la d'anomenar mútues les associacions que es dediquen a l'explotació de l'assegurança contra accidents, no a prima fixa, sinó repartint entre els associats un tant per cent proporcional per tal de cobrir les despeses d'administració i les indemnitzacions pagades. I no és una incongruència de lèxic, sinó de fet, perquè les mutualitats d'assegurances contra accidents del treball poden ésser constituïdes exclusivament, segons el Codi del Treball, per patrons.

Ara bé: Mutualitat vol dir solidaritat, vol dir comprensió i ajut entre tots els interessats en un afer determinat; i els interessats en l'afer dels accidents del treball són, no els patrons sols, sinó els patrons i els obrers,

i principalment aquests darrers, que en la relació nascuda entre l'indemnitzar i l'ésser indemnitzat hi tenen uns interessos molt superiors, que són els de llur dolor i llur vida.

Caldria una altra modificació al Codi del Treball, i és la que les Mutualitats haguessin d'estar constituïdes per obrers i patrons. Aquests pagarien les primes corresponents a les indemnitzacions; els obrers controlarien l'administració i l'aplicació justa de la llei, que a les mans dels patrons exclusivament és aplicada per aquests amb la preocupació única de defensar, en primer terme, llurs interessos materials.

R. FOLCH I CAPDEVILA

COMARCALS

La Lliga a l'alta muntanya

Fa dies que corre la veu que la Lliga estén els seus tentacles a l'alta muntanya. Efectivament, podem constatar-ho el dia 29 del passat juny.

S'anuncia una funció que anirà a càrrec de dues "comparses" i una "vedette": "Comparses": Teixidor i Gabarró. "Vedette": Trias de Bes.

L'acció es desenvolupa en el local del Centre Catòlic d'un poble de l'Alt Urgell: Sant Llorenç dels Morunys.

Decoració: pares sants, imatges i sagrats cors.

Època actual. Davant un anunci d'aquesta envergadura ens proposem fer-hi cap; no perquè hàgim estat mai aficionats a assistir a funcions de la Lliga, sinó encurosos per saber com reaccionen davant un públic muntanyenc i a quin preu fan pagar llurs desbarrades.

Ja hi som. Públic compost de moltes dones—la majoria confidents de sagristia—, moltes criatures, quatre propietaris i molts que, com jo, formen part del pol negatiu.

Pren la paraula el senyor Teixidor. Des del primer moment ens fem càrrec que ens trobem davant una planta d'hivernacle, mística, inodora. Es vol conquistar els aplaudiments dels una tot mirant d'ofendre els altres. No en sap prou; és jove encara; li manca experiència. Ja l'hem perdonat des del primer moment.

Pren taules el segon, el senyor Gabarró. Oh! Aquest ja és una altra cosa! Ja des del primer moment ens figurem trobar-nos davant un gran propietari que se sent ofès en el més recòndit dels seus sentiments i sobretot que tremola per la seva butxaca. Veu visions, veu

el comunisme a quatre passes, i en el comble del seu deliri pronuncia inexactituds tan grans i tan sarcàstiques com les que "els diputats de l'Esquerra no en tenen prou amb el divorci—que segons ell és una immoralitat—, sinó que el que volen és implantar l'amor lliure! Se senten escarafalls de dones... Oh!... Oh!... Oh!...

Arriba al punt neuràlgic, el que segurament a ell més l'interessa, i vol fer-lo interessant a aquella pobra gent, desgraciadament curta de gambale, que se l'escolten bocabadats: "Us van a robar aquestes quatre terres que vosaltres heu adquirit amb el fruit de les vostres suors i dels vostres estalvis; us ho van a robar sense indemnització de cap mena, deixant-vos a la misèria a vosaltres i als vostres fills. Oh, aquests immorals i aquests ineptes de l'Esquerra! (Aquesta última paraula abunda a cada pas.)

Dedica quatre incongruències a l'Estatut i acaba dient que "ens haurem d'accontentar amb un simple Estatut". (Jo mai no hauria sospitat que un home de la Lliga fos separatista.)

En fi, un altre que podrem recomanar al senyor Royo Villanova quan hi hagi plaça vacant a la seva companyia.

Per últim, arriba el moment desitjat: surt la gran "vedette" Trias de Bes.

Com moguts per un acte reflex, ens quedarem seriosos, gairebé creguts que anàvem a escoltar un home que si bé és veritat que no és de la nostra ideologia, almenys diria coses serioses, com sembla que correspon a un senyor advocat i catedràtic de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, que ell ens recordava a cada moment per si algú no ho sabia.

No va ésser així. És clar que no ig-

norem que els càrrecs elevats i la intel·ligència d'alguns homes no té res a veure amb la decència política dels mateixos. Aquests són casos de consciència i d'educació, creiem, més que d'intel·ligència.

Ja hem dit abans que assistirem a l'acte convençuts que anàvem a escoltar una política materialista, efectista i baixa de sostre. No ens equivocàrem.

El senyor Trias, diputat per la Seu en temps millors — per a ell, naturalment —, era un d'aquells diputats que, com molts de la seva nissaga, no es recordava dels seus electors només que quan els necessitava, i encara no dels electors directament, sinó d'aquells cànecs que agabellaven comarques esteres mercadejant amb la consciència d'aquells pobres homes. Doncs bé: aquest senyor que des de l'any 19 ningú dels que assistiren a l'acte potser no l'havia vist més, i que quan el veieren fou d'esquitlletes i per tant no coneixent-lo ja, ell obrava el miracle de conèixer-los a tots, àdhuc a llurs adversaris de llavors. (Potser també em coneix a mi, que no m'ha vist mai!)

Sentirem a prop nostre una veu d'"embustero", que resultà ésser d'un senyor que l'havia servit durant el període electoral. Aquest senyor ens diu que al cap de poc temps li demanà un favor minúscul i que ja no es recordà d'ell. Si no es recordà d'un, ¿com es vol recordar de tots? Senyor Trias, val la pena d'ésser més sàncer; si no féreu res pel districte que representàreu, ni procurar aixecar el nivell intel·lectual dels que us escoltaven, el menys que podeu fer és respectar-los i no burlar-vo- en, que per a un senyor advocat i catedràtic, etc., etc., no està gens bé.

(Continua a la pàgina 4)

SOBRE L'AFER PLANDIURA

Fixant posicions

Com ja hom podia preveure, el meu article ha tingut la virtut d'indignar els defensors "à outrance" de la casolana *mudança* de la col·lecció Plandiura. En un mateix diari hem llegit que aquest senyor era un il·lustre patriota i que era capaç de fer marxar de contraban les seves obres a l'estranger si no se li donaven els diners que demana. En un altre hem llegit que és *deshonest* parlar de les misèries i les nafres de Barcelona; que és *fer demagogia* agitar aquestes "repugnants" qüestions en el moment actual. També s'ha dit que fins els comunistes soviètics ho sacrifiquen tot a la possessió dels seus museus. I fins *La Publi* ha arribat, en la seva exaltació, a desprendre's un dia del guany que li proporciona l'entrefilet—no sé si dels "mitjons Molfort" o d'unes gotes medicinals—per a reproduir un paràgraf del meu article, afegint-hi a sota el meu títol de Director de l'Institut d'Orientació Professional.

Bo serà que comentem un xic aquestes repercussions i a la vegada fixem i precisem la nostra posició davant d'aquest afer, puix que es veu que l'advertiment que feia al final de la meua protesta no ha estat llegit pels comentadors.

En primer lloc: ¿Per què se'ns ha de dir mals patriotes als que protestem de la *forma i el moment* de resolució d'aquest assumpte i no s'ha de conceptual, en canvi, com a mals patriotes a tots els responsables que a diari, durant fa més de mig any, les nostres emissores de ràdio estiguin escampant per tot el món la nostra "àvara povertat" i la nostra insensibilitat en matèria d'assistència social? ¿Quin efecte ha de fer al ràdio-oient de París, Viena o Londres sentir un "xivarri" perquè el nèn Pepito Puig ha donat 2'50, amb una sentida lletra pro hospital? ¿I saber que malgrat tots aquests "xivarris" la subscripció avança amb una lentitud semblant a la que es reflectia en aquells celebres comunicats del general Cadorna, quan es trobava a les riberes de l'Isonzo?

Segonament: ¿Què és més deshonest? ¿Plantejar amb tota la seva gravetat el problema de la nostra enorme manca d'organització cultural, higiènica i social, o deixar que es vagi agreujant i voler-ho dissimular als ulls dels altres tapant-ho amb actes de vanitat? ¿És que no cal primer rentar-se la cara per a poder després posar-se els pólvors? Això va fer la Dictadura amb l'Exposició de Barcelona, edificant els seus palaus al damunt de les ciutats de barraques de Montjuïc... i ara estem veient les conseqüències de tal forma de *patriotisme*.

En tercer lloc: Els que diuen que els comunistes han tingut cura de reunir les col·leccions d'art, ¿per què no afegeixen el preu a què les han pagades? Consti que al mateix preu i una mica més sóc un decidit partidari de la immediata adquisició per a la ciutat, no sols de la col·lecció Plandiura, sinó de totes les altres que puguin presentar-se. ¿I per què no diuen també que al costat de les obres d'art—a la Catedral de Leningrad, per exemple—han afegit, per a desvetllar l'etern oprobí del poble, els noms dels que *negociaren* amb elles, aprofitant-se de la *fàcil* generositat amb què les antigues autoritats tzaristes pagaven tals adquisicions?

Finalment: els de "La Veüeta" m'han dispensat un gran honor i jo dec agrair-los-hi, encara que, naturalment, ells han cregut que proclamaven amb aquell entrefilet una de tantes besties de les que habitualment l'omplen. I bé: com que està vist que no han entès el significat del paràgraf que han reproduït, em serà permès insistir que per a l'educació estètica del poble, és a dir, de la massa, del conjunt anònim d'habitants—ciutadans i pagesos—de Catalunya, té molta més importància la difusió de múltiples reproduccions (acompanyades, és clar, de cursets de divulgació estètica, d'història de l'Art, etc.), que la concentració en un sol lloc de totes les meravelles artístiques de Catalunya. El dia que fos possible obligar a *tot català* que es passés, durant un any, un parell d'hores diàries als museus barcelonins, rebent lliçons dels tècnics respectius, aleshores parlariem altrament. De la mateixa manera afirmem—per si ho vol reproduir també "La Veüeta" en entrefilet—que ha fet més en pro de l'educació musical del poble la reproducció en disc de les obres clàssiques executades pels millors intèrprets, que les audicions íntimes que aquests puguin donar en el selecte cenacle de les seves amistats.

Ja sé que la polèmica continuarà sense resultat, perquè en matèria d'Art, com en matèria de Religió, i, en definitiva, en matèria de sentiments, totes les opinions són permeses. Encara no fa deu anys, recordo, per exemple, haver llegit en una revista francesa d'art d'avantguarda *L'Esprit Nouveau*, una enquesta dirigida a saber *si s'havia de cremar el Louvre!* I el bo del cas és que hi havia moltes opinions afirmatives (entre altres la del malaurat director del Laboratori de Fisiologia de les Sensacions a la Sorbonne, l'eminent Charles Henri). De totes maneres, per la meua part em penso posseir més elements de judici que els meus amables contraopinants, perquè tinc com ells un exacte coneixement de l'enorme vàlua espiritual i de l'exquisida fruïció que es desprèn de les obres d'art, però també tinc—i ells no—clavat al cor el record de les emocions que vaig sofrir durant els tres millors anys de la meua joventut, visitant com a metge de l'Ajuntament i vivint com a home les tragèdies silencioses i diàries que es desenrotllen en les coves, barraques i tuguris dels barris anomenats "baixos". Barris en els quals per mi, com pel meu bon amic Vallmitjana, es perd ignotament el bo i millor que té la ciutat: la primitiva ingenüitat i generositat del poble. És per això

que la meua sensibilitat vital s'orienta en primer lloc vers els valors científics i morals, i en segon terme vers els valors estètics. És per això que sóc socialista i que en aquest cas he preferit exposar-me a l'anatema d'alguns intel·lectuals que callar la meua opinió sincera.

E. MIRA
(Analfabet)

Contestant a una infàmia

La Junta Executiva de la Federació Comarcal de Barcelona va trametre als diaris el següent comunicat contestant una infàmia d'un anònim que sembla ésser Santvalerià Brunet:

"Mirador d'aquesta setmana ha llançat a la circulació una espècie que és una infàmia, a propòsit de la col·lecció Plandiura.

Ve a dir que la Federació Comarcal de Barcelona de la U. S. C. ha acordat votar en contra per tal de desautoritzar un dels seus companys del Consistori que s'hauria deixat temptar per ofertes materials que se li haurien fet particularment.

Aquesta afirmació jesuítica contra la qual protestem enèrgicament, és alhora una confessió, per part del comentarista de *Mirador*, que l'afer Plandiura es vol fer passar mitjançant d'adives i ofertes inconfessables. És una cosa que ignoràvem.

Però a part d'això, hem de fer constar que la posició de la U. S. C. no es basa sobre misèries i menudències, sinó sobre el fet de la impropedència i la inoportunitat de fer despeses sumptuàries quan la col·lectivitat barcelonina i catalana no compta amb mitjans ni amb crèdit per a atendre problemes més fonamentals, com són els d'assistència social i de cultura, sobretot d'aquesta darrera, per a salvar milers d'infants de la misèria, de l'analfabetisme i de la degeneració del confessionalisme.

No poder atendre el problema de les escoles i en nom de la mateixa cultura fer despeses quantioses per a adquirir col·leccions d'art és un contrasentit al que la U. S. C. no pot donar el seu consentiment."

Temes dels nostres temps

I. Un nou valor moral

Examinant l'entranya del fenomen social, allò que segurament caracteritza els nostres dies i dona a la nostra època un caire no sols distint sinó totalment oposat al de les èpoques anteriors, es troba en l'aparició d'un nou *valor moral*, es troba en el fet que, en la consciència del nostre temps, el *TREBALL*, considerat primer com una maledicció divina i tingut després com una activitat innoble, indigna dels homes selectes, relegada als esclaus i als asservits, hagi passat a ocupar el primer pla de la consideració social.

Nosaltres potser no ens en fem prou càrrec. Ens trobem enduts dins el corrent de la història i estem mancats d'un punt de vista que ens doni la necessària perspectiva; els arbres no deixen veure el bosc. Però aquest fet d'atorgar al *TREBALL*, considerat com a primer deure social dels homes, la *màxima dignitat*, és d'una transcendència immensa. L'evidència és palesa: el contrast que s'estableix entre l'ideal jerarquia moral i la pràctica jerarquia social en l'estructura de la societat capitalista d'avui, planteja una dramàtica antinomia que la humanitat forçosament haurà de superar. El conflicte tanca en ell mateix l'energia potencial que haurà de resoldre'l. La seva enorme gravetat i la seva incessant agudització és la millor fermaça que la humanitat camina vers una nova estructuració social, vers un pla de vida superior, més justa, més lliure, més digna. Cap a dies nous.

Des de la iniciació del mo-

dern maquinisme, el món camina tan de pressa que no ens fem càrrec de les enormes mutacions produïdes, com qui diu, davant els nostres ulls. Això que avui ens sembla tan natural, el nostre deure humà de treballar per a fer-nos dignes d'ocupar un lloc en la societat, és un concepte impensat i extraordinari. Quelcom gairebé tan nou com el psicoanàlisi i la teoria de la relativitat. Recordem, per exemple, que l'any 1783 fou necessari que Carles III declarés que no sols l'ofici de pellaire o blanquer, sinó tots els altres, qualsevol que fos llur natura, "fuesen habidos por honrados y honestos", i que llur exercici no envilia la persona o família que els practicà, ni els incapacitava "para los empleos municipales, ni perjudicaba a las prerrogativas de la hidalguía". (Fins aleshores eren encara tinguts per baixos i vils, a Espanya, els oficis de sastre, pellaire, fuster, picapedrer, ferrer, tundidor, barber, especiaire, revenedor, sabater i altres, i aquell qui els exercia, segons dues lleis de la "Nueva Recopilación" que foren suprimides en la "Novísima", no podia gaudir de "los privilegios de la caballería".) Molt altra hauria estat segurament l'evolució d'Espanya en l'edat moderna, si les lleis de Castella haguessin estat informades d'aquell esperit de la legislació medieval catalana que honorava i estimava les professions mecàniques. Penseu només que encara a mitjans segle passat—fa quatre dies, com aquell qui diu—es va suscitar al Parlament de Madrid un debat vivíssim en discutir si era o no digne de la noblesa, dels aristòcrates, ocupar-se en alguna "ac-

ELS PARLAMENTARIS CATALANS

La setmana passada, segona de juliol, fou de gran vibració parlamentària. Després de l'insensat parlament de Lerroux a Saragossa es creia que el dimarts es plantejaria un debat polític. El President de la Generalitat va pregar personalment a tots els diputats catalans que tal dia fossin presents a Madrid i es pot dir que hi cren tots. Sols fou notada l'absència dels senyors Esteve, Dencàs i Aragay, però en la sessió del dimecres hi havia a la Cambra la plena representació parlamentària catalana.

Després de la sessió del dijous va començar, però, la desfílada, i el divendres quedaven a Madrid pocs diputats. Fou llàstima.

Els tres diputats de la minoria de la U. S. C. foren presents a totes les sessions del Congrés i a les reunions del grup català. El company Serra i Moret tingué una brillant intervenció en la sessió del divendres com a membre de la Comissió de Reforma agrària. El company Josep Xirau fou convidat per a formar part de la Comissió de Justícia de l'Estatut, rebent aleshores la representació del grup català.

Convingut a darrera hora del divendres reunir dissabte una nova Comissió per a estudiar la qüestió estatutària de l'ensenyament, fou designat el company Campalans, el qual, per aquest motiu, hagué de renunciar al seu viatge a Barcelona i es veié privat de donar la conferència que tenia anunciada a la Secció del Districte VII.

titivitat útil". I fou necessari que un dels ministres fes un discurs en defensa... de la honorabilitat del treball!

Però, en un cert aspecte, no vol dir que les coses anessin molt millor en altres països. A Anglaterra, per exemple, el veritable home selecte, el *gentleman*, era aquell que, segons la fórmula consagrada, esmerçava el seu temps "matant alguna cosa o corrent darrera d'alguna cosa" (*Killing some thing or sunning after some thing*).

El progrés més gran dels nostres dies—no en dubtèssiu pas—es troba en el fet d'haver superat aquesta absurda, inhumana i antisocial concepció i en l'haver posat el *Treball* en el primer pla de la nova escala de valors. Avui, tots els homes de bona voluntat, del camp o de l'estament que siguin, acostumen a mesurar la valor d'un home—la valor humana d'un home—per la seva valor social. És a dir: no per cap atzarós privilegi de naixença, fortuna o herència, sinó, única i exclusivament, per la quantitat de *servei* que pot fer, per la suma d'*activitat útil a la societat* que és capaç de desenrotllar.

S'inicia així l'adveniment d'una era nova. Som encara—no cal dir-ho—molt lluny de la fita assenyalada. Però la ruta és ja oberta i la humanitat seguirà indefectiblement darrera de l'emancipador ideal de l'ennobliment del treball, com darrera de la columna de foc dels dies bíblics.

R. CAMPALANS

Quatre cops de llapis

II. Don Melquiades

La Natura, sàvia i provident en totes coses—com es demostra en el "Fleury" i el "Juanito"—, sembla que hagi assegurat la supervivència de don Melquiades Alvarez y González i la seva presència a les Corts actuals per a fer-hi el paper de test o bé, com diuen els químics analistes, de tub-testimoni. Ell personifica, evidentment, tota la buidor i tota la inanitat d'això que, per manca d'altra expressió pitjor, hem convingut a qualificar de vell règim. Si en algun moment hi ha coses de l'actual regisme que us fan pena, si a voltes sentiu a la punta de la llengua la fiblada d'una amargor republicana—quin home està exempt de defalliments?—, us bastarà girar els ulls vers la simbòlica figura de l'"amigo Melquiades", ben lluny de l'òliba de Minerva, per a sentir-vos reconfortats. Això—penseu—era, aleshores, un gran orador, un gran polític, una gran figura!... Una personalitat representativa vers la qual giraven els ulls els qui encara creien en la reformabilitat d'allò que era irreformable. Com fou això possible!, exclameu pels vostres dintres. I us fa l'efecte que en parlar del vell règim parlem de quelcom prehistòric.

Doncs, sí. Don Melquiades fou tot això. I, si hagués pogut, encara hauria estat més. Un dia—fa molts anys—els seus amics de Gijón li varen ofrenar un banquet d'aquests que, amb flagrant impropietat, s'anomenen monstres; quan llur apellatiu és el de monstruosos. Fora del menjar (que era allò que s'acostuma a fer en aquests casos), es pot dir que no hi mancava res. Hi eren les forces vives, la sidra, la representació "obrera", els vells federals, el cap d'estació, és a dir, tot "lo bo i millor". Fins els organitzadors tenien un autèntic gaiter preparat per a amenitzar la sobretaula. Com que en aquest món tot arriba, va arribar l'hora dels brindis i, després de la repetida ofrena de l'acte pels copiosos prestigis locals, actuals i futurs, va venir el torn de l'homeatjat. Don Melquiades no hi va plànyer res. Va treure tot allò més florit i melmelat de la seva oratòria. Fou una veritable apoteosi lírica on tots els paràgrafs acabaven amb la mateixa tornada: "Y sobre este heroico suelo, cuna de Don Pelayo, infiltrando en nuestros corazones el emocionado recuerdo de las dulces melodías que arrullaron la cuna de nuestros mayores, ¡toca, gaitero, toca!" La fi del segon paràgraf era una cosa així: "Y ante el azul de ese mar abierto a todas las gloriosas epopeyas de una raza impercedera, que ha llenado el mundo de tumbas y de victorias, ¡toca, gaitero, toca!" En arribar a la fi del tercer paràgraf, el pobre gaiter—perplex des del començament d'aquell discurs que el públic oïa embadalit com si escoltés amb la boca—, en llançar don Melquiades, amb la seva veu de tro i la contundència del seu gest, el crit comminatori: "¡Toca, gaitero, toca!", va apretar fort la coixinera davall del braç i va llançar a l'aire l'espinguet eixordador de la gaita. Hi hagué un moment d'estupefacció. L'orador va restar esbalait. I després d'uns anguniosos instants de silenci, tots els comensals esclafiren en una unànime riallada inacabable. S'havia romput l'encís de la música verbal, vençuda pel folk-lore.

Hi ha moments que, avui, al Parlament, la seva visió espectral us omple de llàstima. Sembla que vagi esmaperdut pels corredors, fora del seu habitat natural, esperant debades l'agombolament inquisidor dels periodistes, indiferents avui al seu incoherent deambular. I us ve a la memòria la tragèdia d'aquelles artistes que, un dia joves i formoses, no se saberen retirar al seu temps.

Quan el senyor Dualde, il·lustre col·laborador de la Dictadura, va fer la seva presentació en un recent míting a València, amb aquella invocació que s'ha fet famosa: "¡Demóstenes, Cicerón, Castelar, Melquiades Alvarez!", per feble que sigui el caliu de la ironia i el sentit del ridícul que servi el senyor Alvarez, segurament degué passar una mala estona.

DR. SALVIATI

Unió Socialista de Catalunya

Mítings i Conferències

AVUI

Conferència de Joan Comorera a la Secció de Manresa, a les deu del vespre. Tema: "Socialisme i Comunisme".

DEMA

Conferència de Joan Comorera a Sant Vicens, a les onze del matí. Tema: "Tàctiques del proletariat".

Míting a Monistrol, a les cinc de la tarda. Oradors: R. Torroja, J. Comorera.

JULIOL 27

Conferència d'E. Granier-Barrera a les Seccions primeres dels Districtes IX i X, Clot, 32, baixos, a les deu del vespre. Tema: "Anarquisme i Socialisme", admetent controvèrsia.

Rectificació del Cens

En els locals de totes les Seccions de la U. S. C. seran ateses les reclamacions que es formulin per a incloure i rectificar les omissions.

En el local central, carrer Ait de Sant Pere, 29, tots els dies feiners del corrent mes també s'atendran amb el mateix fi totes les reclamacions que es formulin, de sis a vuit de la tarda.

No volem inútils crueltats

Els que hem viscut intensament i sabem tancar-nos en la nostra torre de vori per observar i estudiar la complicada psicologia de la humanitat amb tots els seus problemes passional i fisiològics no podem combrregar amb les conviccions dels indiferents, dels egoistes i de quants l'existència llur és una sèrie de festes sàviament preparades per complaure els sempre insatisfets instints.

Confessem que a voltes, en la solitud del nostre observatori, mentre escoltem les rialles dels sensuals, els gemecs dels afamats i els crits dels esclavitzats, sentim la feblesa dels que lluiten convençuts que seran vençuts i que tots llurs esforços solament deixaran la terra un xic preparada per a rebre uns petits grans de llavor.

No obstant, si per als homes, les plantes, les flors, les bèsties i els ocells vibren sempre en la immensitat del temps les hores de l'amor i del dolor, així també, els petits i humils grans caiguts en les entranyes de la Mare Universal poden ésser magnífics misteris concepcionals, convertint la pols d'una idea en sumptuos palau de realitats.

Sentint molt endins, potser per millor comprendre els sofriments i les angoixes de les injustícies socials, cerquem arreu bàlsams per a aconsolar-los.

Fins avui els homes havien cercat aquests bàlsams en les lleis. Lleis gairebé sempre imposades per legisladors desconexors de l'home, perquè mai no l'havien estudiat.

Estaven equivocats. El guarniment hem d'esperar-lo de la instrucció, de l'educació, de la voluntat i de la raó.

Aquestes dues bellesa, acompanyades de la cultura, ens portaran a no tenir altres jutges que els que tots portem en la consciència.

Les passions, amb totes les llurs follies i desviacions, no les ofegaran les sancions per cruels que siguin.

El foc de la carn flamejarà desig mentre la terra sigui habitada per un home i una dona.

És l'etern foc de vida nodrit pel mateix combustible, però amb diversitat de gradacions, en força, violència i escalfor.

El foc que carbonitza tot quant envira l'home, a voltes fins els éssers més estimats.

El foc que revifa i crepita a tots els vents. I en contrast, el veiem donant la mateixa flama i la mateixa llum a tota una existència.

Podem tenir per responsables uns homes d'instints sempre encesos, semblant arreu la destrucció, si no els han ensenyat els mitjans d'apagar-los amb aigua de voluntat?

També en la vida hi ha moments que, acotats a un no ignorat abisme, ens hi deixem caure, suggestionats pel misteri, a voltes, per la curiositat de saber si en el fons trobarem solament llot o encisats i meravellosos palaus.

Són hores de vertigen i d'enlluernament, confonent l'amor amb una il·lusió fugitiva, no deixant altra llum de records en

l'existència que la deixada pels estels en la volta vellutada d'una nit d'estiu.

Ara bé: tots quants ens enlairem en les silencioses torres de l'observació estudiant els mitjans de guarir el greu dolor de les injustícies, hem de protestar d'un projecte ja publicat. El d'incloure en les reformes del Codi penal l'adulteri com delictes mereixedors de sancions corporals.

Això és un absurd, puix tots els casos d'adulteri els soluciona el divorci amb la llibertat fins ara no coneguda de tornar-se a casar.

En les noves legislacions no podem admetre res que ens recordi les negrors de l'Edat Mitjana i el despotisme de Napoleó.

Hem de treure de les sancions amb la pena de mort, totes les inútils crueltats, puix més que castigar avui volem regenerar, retornar guarits al si de la societat uns homes que no

han perdut els drets al treball, a la consideració, a la felicitat i a l'amor perquè violentes tempestats els han fet naufragar en les negres roques del delictes.

Hem de transformar les presons en reformatoris i sanatoris per a degenerats, anormals i folls.

Lluitant per a organitzar una més perfecta i humana societat, ¿podem admetre castigar encara l'adulteri amb la presó, és a dir, marcar amb el vergonyós ferro roent de l'Edat Mitjana?

No podem ésser iconoclastes dels nostres més formosos ideals.

Refusem, doncs, amb totes les nostres energies, l'article que inclou en el Codi penal l'adulteri, puix serviria, com ha servit sempre, per a satisfer les vils venjances d'uns marits cansats d'escampar llur pollen per tots els prohibits jardins de la vida.

ÀNGELA GRAUPERA

COMARCALS

(Continuació de la pàg. 2)

Però potser el que no sabeu, amics lectors, és que la Lliga hagi estat i sigui la gran protectora de la classe obrera! El senyor Trias, advocat i catedràtic, etc., etc., diu que cap partit no ha protegit la classe obrera com ells. Si no sabéssim la història d'aquest partit, podríem donar crèdit a aquelles paraules; però és que fins això sobra, per què als pocs moments el que vol erigir-se en escuder dels obrers, adoptant una actitud de xicot entremaliat i adreçant-se als pocs propietaris que l'escolten bocabadats, els diu: "¡ja sabeu que us han augmentat la contribució!". Jo no sé si aquest senyor està assabentat que hi havia necessitat de pujar la contribució per a liquidar les disbauxes d'aquell règim que ells apuntalaren fins a última hora i amb el qual encara somien. Si és així, ¿a qui havia d'anar dirigit l'augment de contribució? ¿Als obrers sense feina? ¿Als que, tenint-ne, es veuen en treballs de menjar? ¿Al pare que amb el seu jornal ha de sostenir tota una família? Perquè si no la paguen els propietaris, els que poden, qui la pagarà? Ah, pobres obrers! Com treuriem el ventre de mal any a les vostres vores! Quina llàstima que no us entenguin!

Ja hem dit que estàvem convençuts de sentir coses gruixudes, però no obstant i això, amics, no poguérem evitar que se'ns enrogés la cara d'indignació en sentir un home que es diu amic d'aquell gran patrici recentment desaparegut, Quintana de León, i que per justificar el monopoli religiós que ells creuen posseir—i que per la nostra part ja se'l poden confitar—hagués de tacar l'honorabilitat d'un home tan preclar, retreient-li que a l'hora de la mort va demanar els sagraments, i que en vida havia fet campanya contrària a aquelles conviccions, fins que exclamà: "Ah, amics! És que una cosa és el predicar i l'altra el sentir!" Quina ignomínia! Tractar d'hipòcrita un home que no li podrà contestar mai, un home amb el qual diu haver comptat amb la seva amistat. Si a tots els vostres amics els tracteu així, no voldria pas mai tenir l'honor de dir-me amic vostre.

Respecte als morts, senyor advocat i catedràtic, això és el que us imposa la vostra moral religiosa, que per cert a les vostres mans resulta ben immoral.

Aquest senyor vol ignorar que entre els homes d'esquerra també n'hi ha de religiosos; però són uns religiosos més humans, més sincers, més nobles.

I per, ¿què continuar? Si volguéssim donar a conèixer els articles de la Constitució interpretats a la seva manera, en tindríem per estona.

Abans d'acabar, però, si que volem fer constar una observació. El senyor Trias és un gran psicòleg de muntanya; ha estudiat bé els cops d'efecte en aquella gent senzilla. Ell sap que notificant-los que els parla un senyor advocat i catedràtic, etc., etc., els produeix un cop que, si no és mortal, és anestèsic. Queden clavats a la cadira. Els parla una gran autoritat.

I, naturalment, tots els homes de la Lliga en són d'autoritats, mentre que els homes d'esquerra són uns ineptes. Però, vaja, ja n'estem cansats dels savis de la Lliga, d'aquells savis que amb trenta anys no han pogut solucionar més que llurs afers particularíssims. Veurem si aquells ineptes van més amb el cor a la mà i senten més els batecs del poble.

JOSEP RAGULI

Ateneu Popular del Poble Nou

Aquesta simpàtica entitat obrera, en la darrera reunió de la seva Junta directiva va acordar adreçar-se a l'Ajuntament per a demanar la construcció en aquella populosa barrada d'un Grup escolar.

Al Poble Nou potser és on es fa sentir més la necessitat de la creació d'escoles per a infants, i trobem molt just el propòsit de l'esmentada entitat.

Recomanem als regidors del nostre partit que en el moment oportú emparin bé la iniciativa de l'Ateneu Popular del Poble Nou, on hi tenim bons companys nostres.

Conferència de J. Duran i Guàrdia

A les deu de la nit, a l'estatge de la Secció del Districte VII, carrer de Sans, 73 (Bar Royal), el company regidor Josep Duran i Guàrdia parlarà de la "Posició del Cooperativisme entre les escoles socials".

CRÈDIT I PREVISIÓ

SOCIETAT COOPERATIVA
Corts, 678, 1.ª - Tel. 16671

L'objecte de la Societat és practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats